

انگل شناسی پر نشی

جلد سوم

خسرہ شناسی

چاپ چارم با تجدید نظر

تالیف

دکتر ہرمزد اور مرزدی

استاد دانشکده پر نشی دانشگاه علوم پر نشی ایران

اورمزدی-هرمزد

انگل شناسی پزشکی / تألیف هرمزد اورمزدی - [ویراست ۳] - -
تهران، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۴-
۱۳۸۴.

ج. ۱، مصور، جدول.

ISBN 964-6473-90-3 (ج. ۳)

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

فهرست نویسی براساس جلد سوم، ۱۳۴۸.

ج. ۳ (چاپ چهارم، ۱۳۴۸).

کتابنامه.

مندرجات. - - - ج. ۳. حشره شناسی. - - -

۱. انگل شناسی پزشکی. الف. دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی
درمانی ایران. ب. عنوان.

NLM

۱. انگل شناسی.

QX ۴/ الف ۹۲۵ / ۱۳۸۴

RC ۱۱۹/ الف ۸

ی ۱۳۸

۶۱۶/۹۶

۸۴-۳۰-۱۶۹م

کتابخانه ملی ایران



نام کتاب، انگل شناسی پزشکی جلد سوم حشره شناسی

نویسنده، دکتر هرمزد اورمزدی

ناشر: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران ۸۵-۱۲۶

تاریخ و محل انتشار، ۱۳۸۵ - تهران

نوبت چاپ، اول

تیراژ، ۱۰۰۰ نسخه

نایب کامپیوتری و صفحه آرای، موسسه همراه

کارشناس کتاب، محمدجواد سلیمانزاده، مقدم

لیتوگرافی، چاپ و هجافی، موسسه عالی آموزش و پژوهش

مدیریت و برنامه ریزی

ISBN 964-6473-90-3

شابک، ۹۶۴-۶۴۷۳-۹۰-۳

قیمت، -/۳۰۰۰ ریال

* کلیه حقوق قانونی این اثر متعلق به دانشگاه علوم پزشکی و خدمات

بهداشتی - درمانی ایران می باشد.

پیشگفتار ناشر

آموزش پزشکی در طی سال‌های متمادی در ایران دستخوش تغییرات زیادی بوده است. از مهمترین مسائل در آموزش پزشکی وجود کتب مرجع است که بوسیله اساتید مجرب می‌بایستی به عرصه آموزش پزشکی معرفی شود.

علیرغم تحولات عظیم و گسترده در بازار کتاب علوم پزشکی در عرصه جهانی بیشترین کتب موجود در بازار کتب پزشکی در ایران برگردان از زبان انگلیسی به فارسی است که اغلب هم بوسیله مترجمین زبده و اهل فن انجام نشده است رسالت اصلی دانشگاه‌های علوم پزشکی انتشار آثاری است که بتواند بعنوان کتب مرجع در اختیار دانشجویان قرار گیرد.

کتاب حاضر که بوسیله استاد فرزانه جناب آقای دکتر هرمزد اورمزدی اولین بار در سال ۱۳۷۴ برشته تحریر در آمده و توسط موسسه انتشاراتی جهاد دانشگاهی منتشر شده سالها بعنوان کتاب مرجع حشره‌شناسی پزشکی مورد استفاده دانشجویان پزشکی قرار گرفته است.

از آنجائیکه کتاب مذکور پس از چاپ‌های مکرر مورد بازبینی قرارنگرفته بود، به همت مؤلف محترم کتاب مجدداً بازبینی شده و اجازه انتشار آن به جهت نیاز مبرم دانشجویان و سایر دانشگاهها در سراسر کشور به کتاب مذکور بعنوان کتاب مرجع حشره‌شناسی پزشکی در اختیار دانشگاه قرار گرفت.

این کتاب که حاصل زحمات فراوان مؤلف در موضوع حشره‌شناسی پزشکی است شامل چهار فصل عمده است.

فصل اول در خصوص اهمیت بن‌بایان از نظر انتقال بیماری اصول کلی در طبقه‌بندی و خصوصیات بن‌بایان به بحث می‌پردازد، فصل دوم کتاب رده‌حشرات،

مشخصه‌های آنان، طبقه‌بندی و ویژگیهای هر یک و تاثیر آنها در انتقال بیماریها را معرفی می‌کند. فصل سوم رده عنکبوتیان را شرح داده و به نقش آنها در بروز بیماریها می‌پردازد. فصل چهارم کتاب آزمون دوره‌ای است و منابع را معرفی می‌کند. امید است دستاوردهای این اثر ارزشمند بتواند راهنمای مفیدی برای دانشجویان عزیز گروه پزشکی و سایر دانش‌پژوهان در گروه مطالعات حشره‌شناسی پزشکی، انگل‌شناسی و سایر علوم وابسته باشد.

دکتر ابوالفضل خسروی
معاون پژوهشی

بنام خدا

آغاز

بطور کلی شرایط اقلیمی ایران ایجاب کرده است تا انواع بسندپایان و از آنجمله گونه‌های انگلی، زهری و ناقل بیماریهای گوناگون بخوبی رشد کنند و در اقصی نقاط این کشور پهناور پراکنده باشند. از اینرو اهمیت این جانوران بحدی است که شناسائی و فراگیری دانش مربوط به حشره‌شناسی پزشکی برای دانشجویان رشته پزشکی و علوم وابسته به آن بسیار ضروری است. اما مشکل اساسی برای نگارنده در طی سال‌ها تدریس درس حشره‌شناسی پزشکی یا اکتوپارازیت‌ها توأم با انگل‌شناسی پزشکی، در آغاز هر ترم تحصیلی این بوده‌است که با وقت بسیار محدود و حجم زیاد درس و اهمیت موضوع یک کتاب مناسب، جامع و در برگیرنده اهداف این درس جهت دانشجویان پزشکی در دسترس نبود. لازم به ذکر است که معدود کتابهای موجود در این رشته که توسط اساتید پیش‌کسوت نگاشته شده‌اند یا کلاً جنبه مرجعیت داشته و یا در حیطه نیاز دانشجویان پزشکی نمی‌باشد، لذا برای رفع این محدودیت و تکمیل کتابهای خود در رشته‌های تک‌یاخته‌شناسی و کرم‌شناسی پزشکی و استقبال کم نظیری که از این آثار گردید اقدام به تهیه کتاب حاضر که مقارن با برنامه‌های کلاسیک و مصوب ستاد انقلاب فرهنگی است گردید.

این کتاب که ماحصل کوشش‌های چندین ساله نگارنده است، از معتبرترین منابع داخلی و خارجی که در دسترسی بوده‌اند استفاده گردیده‌اند که اسامی برخی از آنها در قسمت منابع کتاب ثبت شده‌اند.

از آنجائیکه معترفم با همه دقت‌های بکار گرفته شده، کم و کاست‌ها فراوان هستند، لذا مقتضی است خوانندگان گرامی در هر مورد که خطا مشاهده می‌کنند، نگارنده را متوجه سازند تا در چاپ‌های بعدی تکرار نگردند.

مؤلف.

فهرست مطالب

۱.	کلیات
۳	شاخه بندپایان (Phylum: Arthropoda)
۴	اهمیت بندپایان از نظر انتقال عوامل بیماری‌زا
۲۰	منابع آلودگی مورد استفاده بندپایان جهت انتقال عوامل پائوژن
۳۶	مرفولوژی و بیولوژی عمومی بندپایان
۴۰	اصول کلی در کنترل بندپایان
۴۲	طبقه بندی بندپایان
۴۳	رده هزارپایان
۴۶	رده سخت پوستان (کروستاسه‌آ)
۴۹	فصل دوم
۵۱	رده حشرات
۵۳	ساختارهای خارجی و داخلی حشرات
۵۴	پوشش خارجی بدن و ضمائم آن
۵۵	سر و ضمائم آن
۵۶	سینه
۵۷	پاها
۵۹	بالها
۵۹	شکم
۶۱	سیستم حسی - عصبی در حشرات
۶۲	سیستم تنفسی در حشرات
۶۸	لوله‌های مالپیگی و سیستم دفعی در حشرات
۶۹	سیستم گردش خون

۷۰	 دستگاه تناسلی در حشرات
۷۳	 تکثیر در حشرات
۷۴	 طبقه‌بندی حشرات
۷۶	 شپش‌ها
۷۷	 راسته مالوفگا (شپش‌های جونده)
۷۷	 راسته آنوپلورا (شپش‌های خونخوار)
۸۶	 بیماری‌های ناقله بوسیله شپش‌ها
۹۵	 راسته سیفوناپترا (کک‌ها)
۱۰۲	 طبقه‌بندی کک‌ها
۱۰۲	 الف - کک‌های بدون شانه
۱۰۶	 ب - کک‌های شانه‌دار
۱۰۸	 نقش بیماری‌زایی
۱۰۸	 الف - درماتیت ککی
۱۰۹	 ب - بیماری‌های ناقله بوسیله کک‌ها
۱۱۶	 کنترل کک‌ها
۱۱۷	 راسته همیپترا (ساس‌های حقیقی)
۱۱۸	 الف - خانواده سیمیسیده (ساس تختخواب)
۱۲۲	 ب - خانواده ردوویده (ساس‌های بینی مخروطی)
۱۲۸	 راسته دوبالان (مگس‌ها)
۱۲۹	 تعریف
۱۲۹	 طبقه‌بندی دوبالان
۱۳۰	 الف - زیر راسته نماتوسرا
۱۳۰	 ۱ - خانواده سراتوپوگانیده
۱۳۱	 جنس کولیکوئیدس

۱۳۴	۲- جنس سایمولیده
۱۳۴	جنس سایمولیوم
۱۳۹	۳- خانواده سایکودیده
۱۳۹	جنس فلبوتوموس
۱۴۶	۴- خانواده کولیسیده (پشه‌های حقیقی)
۱۶۲	تشخیص تفریقی پشه‌های گروه آنوفلینه از کولیسینه
۱۶۹	پشه‌های گروه آنوفلینه
۱۷۰	جنس آنوفلس
۱۷۹	پشه‌های گروه کولیسینه :
۱۸۰	جنس کولکس
۱۸۱	آربوویروس‌ها
۱۸۲	جنس ادس
۱۸۳	تب زرد
۱۸۵	تب دانگ
۱۸۶	جنس هموگوگوس
۱۸۷	جنس سوروفورا
۱۸۸	جنس مانسونیا
۱۸۹	جنس تثوبالدیا
۱۸۹	پشه‌های گروه سابتین
۱۹۱	ب- زیر راسته براکی‌سرا
۱۹۱	خانواده تابانیده
۱۹۶	ج-- زیر راسته سایکلورافا (مگس‌های حقیقی)
۱۹۷	خانواده موسیده
۱۹۸	۱- مگس‌های خونخوار

۱۹۸.....	استوموکسیس کلسیترانس (مگس طویله)
۲۰۲.....	جنس گلو سینا (مگس تسه تسه)
۲۰۸.....	۲- مگس های غیر خونخوار (مگس های مولد میاز)
۲۰۹.....	موسکادومستیکا (مگس خانگی)
۲۱۶.....	میازیس
۲۱۷.....	۱- مگس های مولد میاز اختصاص
۲۲۵.....	۲- مگس های مولد میاز نیمه اختصاص
۲۲۶.....	۳- مگس های مولد میاز اتفاقی
۲۲۶.....	راهنمای تشخیص میاز
۲۳۰.....	استفاده از لاروهای میازی در درمان
۲۳۱.....	درمان میازیس
۲۳۱.....	کنترل و ریشه کنی
۲۳۱.....	راسته دیکتیوپترا (سوسری ها)
۲۳۶.....	راسته کولنوپترا (بیئل ها)
۲۳۹.....	راسته لپیدوپترا (بیدها و پروانگان)
۲۴۲.....	راسته هیمنوپترا (زنبورها، مورچه ها و زنبور عسل)
۲۴۵.....	فصل سوم
۲۴۷.....	رده ارکنیدا (عنکبوتیان)
۲۴۹.....	راسته آکارینا (کنه ها و مایت ها)
۲۴۹.....	کنه ها
۲۵۰.....	خانواده آرگازیده (کنه های نرم)
۲۵۱.....	جنس آرگاس
۲۵۲.....	جنس اورنیتودوروس
۲۵۷.....	خانواده ایکسودیده (کنه های سخت)

۲۶۴.....	جنس ایکسودس
۲۶۶.....	جنس هیالوما
۲۶۶.....	جنس آمبلیوما
۲۶۶.....	جنس درماستور
۲۶۹.....	جنس ریپیسفالوس
۲۶۹.....	جنس همافیزالیس
۲۶۹.....	بیماری‌زائی کنه‌ها
۲۷۶.....	خانواده سارکوپتیده
۲۷۶.....	جنس سارکوپتس (عوامل مولد جرب)
۲۷۶.....	سارکوپتس اسکابی واریته انسانی
۲۸۲.....	جرب نوروژی
۲۸۵.....	مایت‌های دیگر که می‌توانند موجب درمانیت شوند
۲۸۵.....	خانواده دمودسیده
۲۸۵.....	جنس دمودکس فولیکولورووم (مایت ریشه مو)
۲۸۷.....	خانواده آکاریده و گلبیسی فازیده (مایت‌های خارش زای بقالی)
۲۸۸.....	خانواده درمانیسیده
۲۸۸.....	۱- اورنیتونیوسوس باکوتی (مایت موش)
۲۸۶.....	۲- درمانیسوس گالینه (مایت پرندگان)
۲۸۹.....	۳- آلودرمانیسوس سانگینوس
۲۹۱.....	خانواده بیه موتید (مایت مولد خارش گندم‌زار)
۲۹۲.....	خانواده ترومییکولیده
۲۹۳.....	خانواده لینگوآتولیده
۲۹۶.....	راسته آرانه آ (عنکبوتها)
۲۹۹.....	راسته اسکورپیونیدا (عقربها)

۳۰۵.....	فصل چهارم
۳۰۷.....	آزمون دوره‌ای
۳۱۷.....	منابع

www.ketab.ir